

Antologia poètica
d'un poeta perdut a Catalunya

EDICIONESABNOSTROM

Toni Benavente

EDICIONES ABNOSTROM

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la incorporació a un sistema informàtic, ni la transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, sigui aquest electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit de l'editor o autor. La infracció dels drets esmentats pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (art. 270 i següents del Codi Penal). Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, adreceu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics) www.cedro.org

Antologia poètica d'un poeta perdut a Catalunya

Primera edició en català: 2024

ISBN: 9789403752716

© Del text: Toni Benavente García

© Correcció, maquetació i disseny: Ediciones Abnostrom

Editor tècnic: Toni Benavente García

EDICIONES ABNOSTROM

www.abnostrom.ovh

ediciones@abnostrom.ovh

*Dedicat a tots els poetes catalans
que van despertar en mi
la musa de la poesia*

Pròleg

La poesia és un gènere literari escrit en vers o prosa que es caracteritza per expressar idees, sentiments i històries d'una manera estètica i bonica. Es val de recursos poètics amb què expandeix les fronteres del llenguatge.

Es reconeixen els dots i el talent dels escriptors de poesia per les subtils eleccions de paraules i l'ús de metàfores i rimes que brinden musicalitat a les obres. Les més populars toquen temàtiques relacionades amb l'amor i el romanç, la batalla i l'heroisme i les tradicions d'un poble.

Les grans cultures antigues van desenvolupar estils poètics diferents i particulars, com els haikus al Japó o l'oda a Grècia, que solien estar escrits en vers i donaven importància a l'ús de la mètrica o la rima. A principis del segle XX es va desenvolupar un corrent avantguardista que va ampliar les dimensions de la poesia, amb la incorporació del vers lliure i de nous mecanismes i maneres de relacionar-se amb el llenguatge.

Escriure poesia és una necessitat biològica. Que obliga l'ésser humà, expressar allò que dicta el seu cor. Els somnis, l'existència de la vida, l'amor, la felicitat, la tristesa, és a dir, és una al·lucinació que transporta el pensament humà del món real a l'infinit, a la recerca d'una resposta que, al final, troba a les lletres. La poesia és un compromís amb la llengua i la paraula, on rau la universalitat del pensament humà, que descriu, la història que li ha tocat viure l'home. No eludeix la realitat social, la poesia és una manera d'existir, d'expressar raons ideològiques, que permet l'evolució del gènere humà producte de les seves pròpies accions.

A l'hora d'escometre la lectura d'un poema, hauríem de tenir molt present que no empenem una lectura informativa. En un text poètic no n'hi ha prou d'entendre el significat de les paraules, perquè a través de les manipulacions que hi practica el poeta les paraules es transformen per modificar poc o molt el sentit universal que tenen al diccionari. Així, per exemple, la música del vers no és pas una decoració del significat, sinó una seva metamorfosi. La música d'un poema, per tant, també és significat en ella mateixa.

Tot plegat vol dir que la lectura d'un poema és una experiència molt més complexa que la lectura d'un article del diari. Ens demana ingenuïtat de disposició, és a dir actitud receptiva, i encara tranquil·litat sense presses. En definitiva, ens demana lentitud. La lectura d'aquests poemes no és una lectura de tren o d'autobús, doncs, però tampoc cal que sigui una lectura de biblioteca especialitzada.

Avui dia, la poesia catalana continua sent un gènere literari molt viu i divers. Hi ha una gran quantitat de poetes que encara escriuen en català i que exploren noves formes i gèneres, com ara la poesia visual, la poesia sonora o la poesia digital. La poesia també té un paper important a la cultura popular catalana, i es pot trobar a tot arreu, des del grafiti fins a la música popular. Molts cantautors catalans utilitzen la poesia a les seves lletres, i hi ha una gran tradició de poesia popular a les festes i celebracions catalanes. En definitiva, la poesia catalana és un gènere literari molt ric i divers que ha evolucionat al llarg dels segles i s'adapta als nous contextos històrics i socials. Avui dia, la poesia continua sent un element central a la

cultura catalana, i és una forma d'expressió molt valorada i respectada pels ciutadans.

Sense més preàmbuls, us convido a endinsar-vos en aquest món de poesia.

Però abans de començar a submergir-nos en aquesta antologia poètica, m'agradaria que els lectors llegissin el poema següent de Jeroni Ferrer de Guissona, «*Als poetes catalans*».

Jeroni Ferrer de Guissona fou canonge de Guissona. Entre altres obres, hom li atribueix un *Llibre de doctrina moral en defensa de la Immaculada Concepció*, potser en prosa, elogiada en una poesia atribuïda a Vicenç Garcia. En 1610-20 escriví, dedicat al fill del baró de Montmagastre, el llibre de màximes en vers *Selva de varies sentències...*, d'intenció moralitzadora i de caràcter popular, del qual fou publicada només una petita part (*Quatre dels últims tractats de la Selva de sentències*, 1623).

O trobadors, per què deixau la llengua
 i amb gust cercau la llengua castellana
 i l'acceptau amb molt delit i gana?
 La nada als cors la teniu a gran mengua.
 En aquell temps los limosins poetes,
 amb primor gran i amb molt delicat art,
 vem que escrit han grans obres per sa part
 i quasi ensems molt doctes i perfetes.

La gaia fou una de les eletes,
 ciència i art entre els nostres antics,
 que en tota part d'ella foren molt rics,
 preciant-se prou fer-ne moltes cobletes.
 No sé amb raons com plànyer, per què i com
 per grans i xics sia tan menyspreada:
 i entre els antics era tan estimada
 per les nacions amb gran fama i renom.

En nostra edat vem ha donat tal tomb,
que a penes hi ha qui en català escriga:
i del qui ho fa no falta qui se'n riga
i que de fat lo tracte i grosser hom.
Lo qui negant està a sa descendència,
o ell és bord o sos passats roïns,
o vol fer tort o alguns mals danyats fins
va maquinant o ho ha fet haguent dolència.

Si tots los fets llegim amb atenció
dels catalans, grans proeses nos diuen:
los autors grans encarint nos escriuen
quant bé i perfets foren amb fe i prudència.
Nobles barons vingueren a poblar
amb llengua i lleis a tots los nostres pobles:
llinatges vells, més principals i nobles
de les nacions que cansa un admirar.

Exemples grans se poden aportar
quant estimat era en pau i en guerra,
i amb què quilat preciaven per la terra
dels catalans la sang i lo solar.
Cort, Rei, tothom, tots català parlaven;
amb son comerç i amb tot quant escrivien
en prosa i vers i amb tot lo que volien
deixar renom, en català ho dictaven.

Preciaven-se quan terres conquistaven
los catalans d'amostrar-los la llengua
als ignorants; i es treia burla i mengua
contra dels que mal la pronunciaven.
Quasi els demás empleen 'vui la musa
en castellà sens veure la Castella;
i, en català nostro, bé ha meravella
qui escriga res, car dien que és confusa.

Los poc versats prenen per llur excusa
dir que el parlar és molt curt i grosser;
i afirmen que sols los rims pot fer
los benauriats amb sa ciència infusa.
Ausias March ha escrit en català
molt doctes cants, i aparen filatèries
a l'ignorant qui no entén les matèries,
ni coneix l'arc d'amor amb què ho dictà.

Noble bastard molt més gran causarà
entre els amants que no els que féu Ariost,
ni que tots quants fins 'vui Lope ha compost
per tenir l'art i més gran son parlar.
Lo qui ballant està en una gran sala
i sempre al so fa famoses mudances
i mai per to hi ha qualssevol dances,
al tal dansant mereix li donen gala.

Però aquell qui al replà d'una escala
o en més xic lloc o sobre d'un bufet
fa a poc a poc tant quant l'altre ha fet
sens que dins lli se veja acció mala,
sens més raons mereix més alabança
per rematar amb tan poc lloc son art
i aportar perill en cada part
e les accions posar sempre amb balança.

En castellà s'escriu amb gran puixança
pel gran suport que tenen de vocables
de gran acord amb sentits variables,
que el castellà amb mig art s'abalança:
les nostres lleis, si bé un poc són estretes
per a fer cant per ser curta la llengua,
no ho és tant que el que no ho té per mengua
no trob remeis per fer obres perfetes.

És de pesar que hi ha avui molts poetes
dels catalans i en català no escriuen,
i molts tavans que no saben, i es riuen
de son parlar quan ne lligen cobletes.
Los del ponent nos han l'art infamat
amb rims mundans de xacona i gorrona
i escarramans, amb los quals s'inficiona
tot lo jovent amb tanta llibertat.

Los catalans jamai han inventat
semblants cançons ni tantes filatèries;
si bé molt bons han escrit grans matèries
doctes humans, de gran utilitat.
Imite als seus lo docte català,
faça pomells de les flors de sa llengua,
seguesca als vells, que si no ho té per mengua,
entre sos peus molta flor trobarà.

Faça sonets com fa la Itàlia,
lires, cançons, e dels bons de Castella:
cerque raons; veurà si s'hi desvetlla,
com bells versets en català farà.
Amb grans raons Boscà, i molt difuses,
prova que en l'ahir les muses catalanes
amb molt espaï les vestien galanes,
mes pels racons 'vui les portam molt nuses.

Plens de bon seny, no dejecteu les muses,
les naturals de vostra Catalunya,
puix que són tals que amb elles bé s'encunya
un bon endeny, si no les fem confuses.

JERONI FERRER

XVII

Sumari

Pròleg	9
Biografia de l'autor	29

Dissertacions d'un poeta

Mort d'un poeta	39
El mar	43
Pèrdua	45
Humanitat	47
Dona'm la mà	48
Gran muntanya blanca	49
Conversió de l'ànima	50
Desamor	52
Passió i sexe	53
Montseny	56
El llarg camí	58
Evasió d'un somni	59
Obligada alegria	61
Amor creuat	63

La raó de la meva existència	65
Envoltat de la teva absència	66
Holocaust	68
Vikings	69
A la meva filleta	71
Visca la nostra terra	72
Pujant el cim	73
Estimada meva	74
Les lletres són imprecises	75
Llarga estona esperant-te...	76
Últimes dissertacions	77

Revolució poètica

La pausa	81
La cerca	83
L'amor arribarà	85
Estúpida velocitat del temps	87
Laberint de passió	88
Una nit sense tu	89
Efluvis d'amor	91

Dies de silenci	93
Pandèmia	95
Exhalant somnis	97
Temps per estimar-te	99
Alzheimer	104
Adeu Salva	106
El final de la llum	108
La platja	109
Alarits	110
És millor ser...	112
Records del passat	113
A Federico García Lorca	115
TOC	117
Deixeu-la tranquil·la	119
No hi ets	120
Jutge de Pau	121
No vull veure més enllà	123
Mare Terra	124
Ets	125
Jo et veuré	126

Univers	127
El silenci de l'espera	129
Romanç trencat	131
Aroma de primavera	135
Sínia d'idiotes	137
Si et despertes	138
Llibertat	140
Princeseta	141
Que em portin	142
T'he vist fer l'amor	143
Futur esperpèntic	145
Big Bang	146
Esclau del teu amor	147
Llàgrimes a l'Orient Mitjà	148
Poeta	152
Revolució poètica	153

La raó de l'ésser

I. L'Albada dels somnis	157
II. La Dansa del Temps	162

III. Els Camins de l'Amor	167
IV. La Saviesa del Silenci	172
V. El Cicle de l'Eternitat	177
VI. Epíleg	182

Últims pensaments poètics

El dolor de l'Amor	191
El Camps de la Guerra	196
En la Foscor de la Nit Callada	201
Catalunya	206
La llibertat d'un poble	209
Lluís Companys	212
Miquel Martí i Pol	217
Breda	221
Fira de l'Olla	225
Montserrat	227
Sant Jordi	232
Toni, Sílvia i Sia	239
Els Versos Silenciats	241

